

Sygn. akt I C 267/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Emilia Racięcka

Protokolant: stażysta Kamila Brzezińska

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2017 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa C. M. (1)

przeciwko S. S. i A. S. (1)

o zapłatę

1. zasądza od pozwanych S. S. i A. S. (1) solidarnie na rzecz powoda C. M. (1) kwotę 7.453,35 zł (siedem tysięcy czterysta pięćdziesiąt trzy złote i trzydzieści pięć groszy) wraz z odsetkami:

a) ustawowymi od kwoty 7.259,75 zł (siedem tysięcy dwieście pięćdziesiąt dziewięć złotych i siedemdziesiąt pięć groszy) od dnia 25 grudnia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

b) ustawowymi za opóźnienie od kwoty 193,60 zł (sto dziewięćdziesiąt trzy złote i sześćdziesiąt groszy) od dnia 8 listopada 2016 roku do dnia zapłaty

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. przyznaje na rzecz adwokat M. Z. wynagrodzenie w kwocie 2.952 zł (dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dwa złote) obejmujące należny podatek VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi C. M. (1) z urzędu;

4. nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi na rzecz adwokat M. Z. kwotę 2.952 zł (dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dwa złote) tytułem wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu;

5. nie obciąża stron obowiązkiem zwrotu kosztów procesu;

6. nieuiszczone koszty sądowe przenosi na Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 267/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 10 maja 2016 roku C. M. (1) wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych S. S. i A. S. (1), prowadzących działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) Spółka cywilna S. S., A. S. (1) kwoty 9.630,25 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwot i dat wskazanych w dalszej części pozwu. W treści pozwu powód zawarł także wniosek o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania

według norm prawem przepisanych oraz zwolnienie powoda od kosztów sądowych w całości wraz z wyznaczeniem dla niego pełnomocnika z urzędu w osobie adwokat M. Z..

Powód uzasadniając swoje żądanie, wskazał, że łączył go z pozwanym stosunek cywilnoprawny umowy spółki cywilnej, zaś roszczeń swoich dochodzi na podstawie przepisów o zwrocie bezpodstawnego wzbogacenia. Spółka w trakcie swej działalności nabyła własność nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...), zaś ówcześni współnicy tj. powód i pozwany S. S. stali się współwłaścicielami na zasadach współwłasności łącznej powyższej nieruchomości. Powód wystąpił z prowadzonej wspólnie z pozwanym spółki cywilnej ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2004 roku. Oświadczenie o wystąpieniu zostało ponownie złożone, w formie aktu notarialnego z dniem 3 grudnia 2009 roku. Pomimo skutecznego wystąpienia ze spółki, pozwani nie dopełnili obowiązku wykreślenia powoda z księgi wieczystej, skutkiem czego Urząd Miasta Ł. zwrócił się do niego z roszczeniem o zapłatę podatku od nieruchomości, niezapłaconego przez pozwanych. Tytułem podatku powód, nie będąc zobowiązanym, zapłacił kwoty: 1.492 zł, 475 zł, 403,50 zł. Nadto w toku postępowania egzekucyjnego komornik wyegzekwował należności w wysokości 7.259,75 zł tytułem zaległego podatku.

(pozew k. 2-4)

Postanowieniem z dnia 1 czerwca 2016 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi oddalił wnioski powoda o zwolnienie od kosztów i ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

(postanowienie k. 56-57)

Od powyższego rozstrzygnięcia powód wniósł skutecznie skargę.

Postanowieniem z dnia 15 lipca 2016 roku, Sąd zmienił zaskarżone orzeczenie, w ten sposób, że zwolnił powoda od kosztów w całości i ustanowił dla niego pełnomocnika z urzędu.

(skarga k. 58-59, postanowienie k. 63)

Pismem z dnia 9 sierpnia 2016 roku Okręgowa Rada Adwokacka w Ł. poinformowała Sąd, iż do zastępowania powoda w niniejszej sprawie została oddelegowana adwokat M. Z..

(pismo k. 66)

W odpowiedzi na pozew, profesjonalny pełnomocnik pozwanych wniósł w pierwszej kolejności o odrzucenie pozwu wobec niedopuszczalności drogi sądowej dla roszczenia dochodzonego przez powoda, z ostrożności procesowej o oddalenie powództwa – podnosząc zarzuty wadliwego oznaczenia wartości przedmiotu sporu, nieudowodnienia roszczenia, przedawnienia roszczenia i braku podstaw do żądania odsetek od dat wskazanych w petitum pozwu, nadto pełnomocnik wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych solidarnie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W ocenie strony pozwanej, roszczenie powoda nie ma charakteru cywilnoprawnego a administracyjnoprawny, wynika bowiem z kwestionowania przez powoda zasadności wydania decyzji podatkowej przez organ administracyjny. Ewentualnie, w razie nieuwzględnienia powyższego zarzutu, pozwani wskazali, iż powód nie udowodnił roszczenia, gdyż z załączonych do pozwu pokwitowań nie wynika aby kwoty na nich widniejące uiszczone były rzeczywiście na poczet podatku od przedmiotowej nieruchomości. Dowodem uiszczenia podatku nie mogą być także w ocenie pełnomocnika pozwanych zaświadczenie od pracodawcy powoda o potrąceniach komorniczych z wynagrodzenia za pracę. Nadto powód nie uiszczając podatku w terminie przyczynił się do zwiększenia kwoty egzekwowanej. Odnosząc się do terminu naliczania odsetek ustawowych, wskazano iż stan opóźnienia dłużnika hipotetycznie powstałby dopiero od daty bezskutecznego upływu terminu, w którym powód zażądał spełnienia świadczenia. Ostatecznie pozwani powołali się na przedawnienie roszczenia, jako że roszczenie powoda związane się z działalnością gospodarczą, nieruchomość której płatności dotyczyły została bowiem nabyta w trakcie trwania spółki cywilnej dla celów związanych z działalnością gospodarczą. Wobec powyższego, roszczenie wraz z należnymi odsetkami, jako

świadczeniem ubocznym, przedawniło się za okresy wcześniejsze aniżeli 3 lata przed wniesieniem powództwa w sprawie.

(odpowiedź na pozew k. 75-81)

W piśmie procesowym z dnia 30 grudnia 2016 roku, pełnomocnik powoda z urzędu poparł powództwo w całości. Odnosząc się do zarzutów pozwanych podniósł, iż wartość przedmiotu sporu wynosi 9.630,25 zł, zaś inne jej oznaczenie wynikało z omyłki pisarskiej. Wskazano też, że powód wywodzi swe roszczenie z przepisów dotyczących bezpodstawnego wzbogacenia, zatem instytucji uregulowanej przepisami prawa cywilnego. Załączone tytuły wykonawcze stanowią dowód tego, iż powód był zmuszony zapłacić podatek, działając pod przymusem, powód zaś dochodzi wszelkich kosztów powstałych z winy pozwanych, którzy uchylali się od spełnienia swoich powinności fiskalnych z tytułu własności nieruchomości. Powód pozostaje w przekonaniu, iż roszczenie o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia jest wymagalne od chwili, w której wzbogacony uzyskał korzyść. Co do zarzutu przedawnienia roszczeń, pełnomocnik powoda uznaje je za całkowicie chybione, jako że roszczenie oparte jest na konstrukcji bezpodstawnego wzbogacenia, zaś wierzytelności dochodzone z tego tytułu przedawniają się z upływem lat 10, nadto żądanie nie jest w żaden sposób związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, jako że powód występując w 2004 roku ze spółki cywilnej zaprzestał prowadzenia działalności, zaś nie był przedsiębiorcą także w dacie dokonywania zapłaty podatku.

(pismo k. 84-88)

Postanowieniem z dnia 9 lutego 2017 roku ustalono, iż wartość przedmiotu sporu w niniejszej sprawie wynosi 9.631 zł, zaś wniosek o odrzucenie pozwu został oddalony.

(postanowienie k. 91)

Na rozprawie w dniu 6 grudnia 2017 roku, strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie. Pełnomocnik powoda wnosił także o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, oświadczając, że koszty te nie zostały uiszczone w całości ani w części. Pełnomocnik pozwanych wniósł o nieobciążanie pozwanych obowiązkiem zwrotu kosztów w razie uwzględnienia powództwa.

(protokół rozprawy k. 153-153v)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 31 grudnia 1990 r. B. M. i S. S. zawarli umowę spółki cywilnej o nazwie (...) Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe w Ł., której przedmiotem było prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie krawiectwa ogólnego konfekcyjnego i bielizniarstwa.

Na mocy aneksu nr (...) do wskazanej umowy zawartego w dniu 17 kwietnia 1992 roku w miejsce wspólnika B. M. wstąpił jej mąż C. M. (1).

(okoliczność bezsporna, w tym umowa k. 8, aneks k. 9, zeznania powoda e-protokół k. 156 adnotacja 00:17:59-00:21:15)

W dniu 11 grudnia 1997 roku C. M. (1) i S. S. jako wspólnicy spółki cywilnej nabyli w ramach współwłasności łącznej własność nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...), o powierzchni 589 m², dla której w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi prowadzona jest księga wieczysta KW nr (...).

(dowód: akt notarialny z 11.12.1997 r., k. 10 – 13 , wydruk z księgi k. 14-18, zeznania powoda e-protokół k. 156 adnotacja 00:17:59-00:21:15)

W związku z uchwałą nr 1/2003 z dnia 10 czerwca 2003 roku nowym wspólnikiem od dnia 12 czerwca 2003 roku stała się A. S. (1).

(dowód: uchwała k. 19, aneks nr (...), k. 20, zeznania pozwanego e-protokół k. 156 adnotacja 01:03:20-01:08:27, zeznania pozwanej e-protokół k. 156 adnotacja 01:14:26-01:17:19)

W związku z wstąpieniem do spółki pozwanej A. S. (2) pozwani nie występowali do sądu wieczystoksięgowego o wpisanie jej do księgi wieczystej prowadzonej dla przedmiotowej nieruchomości z uwagi na zbyt wysokie koszty sądowe z tym związane.

(dowód: zeznania pozwanego e-protokół k. 156 adnotacja 01:03:20-01:08:27, zeznania pozwanej e-protokół k. 156 adnotacja 01:08:27-01:11:36)

Pismem z dnia 26 maja 2004 roku powód C. M. (1), powołując się na poważny konflikt uniemożliwiający wspólne prowadzenie spółki, wypowiedział swój udział członkowski w spółce cywilnej P. P.H.U (...) s.c. w Ł. z dniem 30 czerwca 2004 roku. Powyższe oświadczenie zostało doręczone A. S. (1) w dniu 1 czerwca 2004 roku, zaś S. S. w dniu 28 maja 2004 roku.

(dowód: pismo z dnia 26.05.2004 r., k. 21, potwierdzenia odbioru k. 22-23, zeznania powoda e-protokół k. 156 adnotacja 00:17:59-00:21:15, 00:31:30-00:34:23, zeznania pozwanego e-protokół k. 156 adnotacja 00:59:44-01:03:20, zeznania pozwanej e-protokół k. 156 adnotacja 01:08:27-01:17:19)

Na wniosek powoda decyzją Prezydenta Miasta Ł. z dnia 21 czerwca 2004 roku nastąpiło wykreślenie działalności powoda z ewidencji działalności gospodarczej.

(dowód: decyzja, k. 25)

Na dzień 30 czerwca 2004 roku Spółka zwołała zebranie wspólników w związku z wystąpieniem wspólnika C. M. (1) ze spółki.

(dowód: oświadczenie k. 24)

W dniu 3 grudnia 2009 roku powód C. M. (1) złożył przed notariuszem K. K. oświadczenie o wystąpieniu ze spółki (...) P.P.H.U s.c. w Ł. Wypowiadając swój udział, jako ważny powód podał brak gospodarności w spółce i narażenie powoda na koszty w związku z nieuiszczeniem podatku od nieruchomości do Urzędu Miasta Ł..

(dowód: akt notarialny z 3.12.2009 r., k. 26-28, zeznania powoda e-protokół k. 156 adnotacja 00:31:30-00:34:23)

Wypowiedzenie udziału przez powoda C. M. (2) było uzgodnione z pozwanymi. Pozwani nie kwestionowali faktu, iż powód z dniem 30 czerwca 2004 roku występuje ze spółki.

(dowód: zeznania pozwanego e-protokół k. 156 adnotacja 00:59:44-01:03:20, zeznania pozwanej e-protokół k. 156 adnotacja 01:08:27-01:11:36)

Powód występując ze spółki nie zawierał żadnych umów z pozwanymi, na podstawie których miałyby się zobowiązać do zapłaty podatku od nieruchomości. Po wystąpieniu ze spółki powód nie korzystał osobiście z przedmiotowej nieruchomości. Wszystkie zobowiązania istniejące przy wystąpieniu powoda ze spółki zostały podzielone między powodem a pozwanym S. S. na połowę. Powód miał spłacić połowę i S. S. miał spłacić połowę. Na dzień wystąpienia powoda ze spółki spółka ta nie posiadała zaległości w podatku dochodowym.

(dowód: zeznania powoda e-protokół k. 156 adnotacja 00:28:53-00:31:30, 00:31:30-00:34:23)

Powód występując ze spółki nie otrzymał żadnej spłaty.

(dowód: zeznania pozwanej e-protokół k. 156 adnotacja 01:14:26-01:17:19)

Po wystąpieniu przez powoda ze spółki pozwani nie kierowali do powoda żadnych wezwań ani pozwów w związku z rozliczeniem spółki. Nie występowali do Sądu. Działania w tym zakresie podejmował jedynie powód.

(dowód: zeznania pozwanego e-protokół k. 156 adnotacja 00:59:44-01:03:20, zeznania pozwanej e-protokół k. 156 adnotacja 01:08:27-01:11:36)

Po wystąpieniu powoda ze spółki pozwani rozmawiali z radcą prawnym co do załatwienia sprawy wykreślenia współnika w księdze wieczystej prowadzonej dla przedmiotowej nieruchomości. Pozwani uzyskali informację, że będzie się to wiązać z bardzo dużymi kosztami.

(dowód: zeznania pozwanego e-protokół k. 156 adnotacja 00:56:22-00:59:44, adnotacja 00:59:44-01:03:20, zeznania pozwanej e-protokół k. 156 adnotacja 01:08:27-01:11:36)

Po wystąpieniu ze spółki powód podejmował szereg czynności zmierzających do wykreślenia go z działu II księgi wieczystej prowadzonej dla przedmiotowej nieruchomości.

Pozwem z dnia 24 października 2011 roku skierowanym do tut. Sądu przeciwko S. S. powód wniósł o uzgodnienie treści księgi wieczystej (...) z rzeczywistym stanem prawnym przez wykreślenie C. M. (1) i S. S. jako współwłaścicieli nieruchomości w ramach współwłasności łącznej i wpisanie ich jako współwłaścicieli w częściach ułamkowych po 1/2 każdy. Powództwo zostało oddalone prawomocnym wyrokiem Sąd Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi z dnia 19 lipca 2012 roku, w sprawie I C 717/11.

(z załączonych akt wieczystoksięgowych wyrok w sprawie I C 717/11 wraz z uzasadnieniem k. 51-57, zeznania powoda e-protokół k. 156 adnotacja 00:21:15-00:28:53)

W dniu 24 lipca 2013 roku adwokat M. Z. reprezentująca powoda złożyła do Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi VI Wydziału Ksiąg Wieczystych wniosek o dokonanie wpisu – wykreślenia C. M. (1) jako współwłaściciela w księdze wieczystej nr (...) Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XVI Wydziału Ksiąg Wieczystych. Wniosek ten został oddalony, z uwagi na fakt, iż wykreślenie wnioskodawcy spowodowałoby, iż jako właściciel nieruchomości figurowałby S. S. jako jedyny współnik spółki cywilnej, co w świetle prawa cywilnego jest niemożliwe.

(z załączonych akt wieczystoksięgowych k. 39-42, postanowienie k. 58)

Następnie pozwem z dnia 10 maja 2016 roku skierowanym do tut. Sądu przeciwko S. S. i A. S. (1) powód C. M. (2) wniósł o uzgodnienie treści księgi wieczystej (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XVI Wydział Ksiąg Wieczystych, dla nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...) z rzeczywistym stanem prawnym poprzez wykreślenie powoda C. M. (1) jako współwłaściciela nieruchomości w ramach współwłasności łącznej współników spółki cywilnej i wpisanie z dniem 30 czerwca 2004 roku w jego miejsce pozwanych A. S. (1) i S. S. jako prowadzących spółkę cywilną pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) s.c. S. S., A. S. (1) jako współwłaścicieli nieruchomości w ramach współwłasności łącznej współników spółki cywilnej. Prawomocnym wyrokiem z dnia 20 grudnia 2016 roku wydanym pod sygn. akt. I C 266/16, Sąd uwzględnił żądanie pozwu w całości.

(wyrok Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi w sprawie I C 266/16 k. 98-102, treść księgi wieczystej k. 14-18, z załączonych akt wieczystoksięgowych, zawiadomienie o wpisie k. 76, zeznania powoda e-protokół k. 156 adnotacja 00:21:15-00:28:53)

W 2003 roku wymiar podatku od nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...) wyniósł łącznie 3.263,30 zł. W dniu 9 września 2003 roku powód uiścił w kasie Urzędu Miasta Ł. kwotę 1.792,90 zł za III i IV ratę 2002 roku. Następnie w dniu 21 listopada 2003 roku komornik wyegzekwował od powoda w toku postępowania egzekucyjnego kwotę 884,60 zł tytułem odsetek za I ratę 2003 roku.

W roku 2004 wymiar podatku od wskazanej nieruchomości wyniósł 3.461,10 zł. Powód w dniu 11 marca 2004 roku uiścił w kasie organu kwotę 878,30 zł za III ratę 2003 roku, w dniu 16 marca 2004 roku uiścił kwotę 860,80 zł za IV ratę 2003 roku. Następnie w dniu 13 grudnia 2004 roku komornik wyegzekwował od powoda w toku postępowania egzekucyjnego kwotę 1.399,20 zł za III ratę 2004 roku.

W 2005 roku wymiar podatku od nieruchomości określono na kwotę 3.477,80 zł. W dniu 10 stycznia 2005 roku komornik wyegzekwował od powoda w toku postępowania egzekucyjnego kwotę 435,50 zł za IV ratę 2004 roku, następnie w dniu 13 stycznia 2005 roku wyegzekwował kwotę 450,80 zł również za IV ratę 2004 roku, zaś w dniu 15 września 2005 roku wyegzekwował od powoda kwotę 929,80 zł za I ratę 2005 roku.

W 2007 roku w postępowaniu egzekucyjnym ściągnięto od powoda należności w wysokości 610,46 zł za I ratę 2006 roku oraz kwotę 303,60 zł za III ratę 2005 roku – obydwie kwoty w dniu 27 grudnia 2007 roku, podczas gdy wymiar podatku wynosił 3.732 zł.

W 2008 roku łączna kwota podatku w stosunku rocznym opiewała na kwotę 3.912 zł. W wyniku działań egzekucyjnych pobrano od powoda kwoty: w dniu 28 stycznia 2008 roku tytułem I raty 2006 roku – 494,54 zł i 856,94 zł za II ratę 2006 roku. Następnie w dniu 28 lutego 2008 roku kwotę 334,31 zł za I ratę 2008 roku, w dniu 6 maja 2008 roku kwotę 1.504,36 zł za I i II ratę 2008 roku, 26 listopada 2008 roku kwotę 1.309,78 zł za II i III ratę 2008 roku oraz w dniu 22 grudnia 2008 roku kwotę 199,86 zł za III ratę 2008 roku.

W 2009 roku wysokość podatku od nieruchomości ustalono na poziomie 4.081 zł rocznie. W dniu 9 stycznia 2009 roku wyegzekwowano od powoda kwotę 7 zł za III ratę 2008 roku, następnie w dniu 9 lutego 2009 roku kwotę 1.006 zł za IV ratę 2008 roku oraz w dniu 27 marca 2009 roku wyegzekwowano kwotę 7 zł za IV ratę 2008 roku.

W 2010 roku wymiar podatku rocznego wyniósł 4.242 zł. Z powyższej kwoty w toku działań organu egzekucyjnego pobrano od powoda: w dniu 24 marca 2010 roku kwotę 266,90 zł za II ratę 2007 roku oraz w dniu 17 września 2010 roku kwotę 266,90 zł tytułem I raty 2009 roku.

W 2011 roku wysokość należnego podatku od nieruchomości określono na poziomie 4.359 zł w skali roku. Komornik wyegzekwował od powoda w dniu 17 lutego 2011 roku kwotę 285,70 zł tytułem I raty 2009 roku.

(dowód: pismo Prezydenta Miasta Ł. k. 92-92v, potwierdzenia uiszczenia opłat k. 33,36,38, tytuły wykonawcze k. 34, 35,35v, 37,37v 39,39v, zaświadczenia k. 40-43)

Pozwani prowadzą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej pod firmą (...). Siedzibą przedsiębiorstwa jest Ł., ulica (...).

(dowód: informacja z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej k. 5,6)

Spółka (...) ma zajęte konta bankowe. Spółka ma zaległości wobec Urzędu Miasta Ł. z tytułu podatku od nieruchomości. Zaległości te zostały rozłożone pozwany na raty i pozwani na bieżąco je spłacają ale wpłaty pokrywają stare zadłużenia. Spółka zatrudnia 4 pracowników. Powodowie do chwili obecnej prowadzą działalność na terenie przedmiotowej nieruchomości.

(dowód: zeznania pozwanego e-protokół k. 156 adnotacja 00:56:22-01:08:27 adnotacja 00:59:44-01:03:20, zeznania pozwanej e-protokół k. 156 adnotacja 01:08:27-01:17:19)

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XVI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi dla nieruchomości położonej w Ł., przy ulicy (...), księgę wieczystą nr (...).

(bezsporne: załączone akta wieczystoksięgowe)

Pismem opatrzonym datą 23 listopada 2015 roku, powód działając przez adwokata M. Z. wezwał pozwanych do podjęcia czynności zmierzających do wykreślenia z działu II księgi wieczystej o nr (...) C. M. (1) jako współwłaściciela nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...) i wpisanie w jego miejsce (...) spółki (...) tj. A. S. (1) i S. S. oraz do zapłaty kwoty 7.259,75 zł tytułem zwrotu nienależnie pobranego podatku od w/w nieruchomości na rzecz Urzędu Miasta Ł. wraz z odsetkami ustawowymi od:

- a) kwoty 1.045,06 zł od dnia 1 stycznia 2008 roku do dnia zapłaty
- b) kwoty 1.413,98 zł od dnia 1 lutego 2008 roku do dnia zapłaty
- c) kwoty 606,31 zł od dnia 1 marca 2008 roku do dnia zapłaty
- d) kwoty 606,31 zł od dnia 1 kwietnia 2008 roku do dnia zapłaty
- e) kwoty 898,05 zł od dnia 1 maja 2008 roku do dnia zapłaty
- f) kwoty 1.378,98 zł od dnia 1 grudnia 2008 roku do dnia zapłaty
- g) kwoty 199,86 zł od dnia 1 stycznia 2009 roku do dnia zapłaty

wszystko w terminie 14 dni od daty doręczenia wezwania.

(dowód: wezwanie k. 29-31)

Powyższe pismo zostało doręczone obojgu pozwany w dniu 10 grudnia 2015 roku.

(dowód: potwierdzenie odbioru k. 32)

Sąd zważył co następuje:

Niniejszym pozwem powód C. M. (1) wnosił o zasądzenie solidarnie od pozwanych kwoty 9.630,25 zł z ustawowymi odsetkami i kosztami procesu. Dochodzona pozwem należność stanowiła kwotę uiszczoną przez powoda na rzecz Urzędu Miasta Ł. tytułem podatku od nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...), do zapłaty którego powód został zobowiązany wobec jego nieuiszczenia przez pozwanych, a który dotyczył podatku od tej nieruchomości uiszczonego przez powoda po jego wystąpieniu z ww. spółki, to jest uiszczonego po 30 czerwca 2004 roku do 17 lutego 2011 roku (to jest podatku za III ratę 2004 roku i dalsze raty do uiszczenia opłaty za 1 ratę 2009 roku). W ocenie powoda po wystąpieniu ze spółki ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2004 roku nie był on zobowiązany do uiszczenia podatku od nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...) w związku z tym wszystkie wpłaty pochodzące od powoda po tej dacie stanowią bezpodstawne wzbogacenie pozwanych.

Pozwany kwestionował powództwo co do zasady i wysokości. Podnosił, zarzut nieudowodnienia roszczenia oraz zarzut przedawnienia roszczenia oraz zarzut błędnego określenia dat odsetek.

Postawę prawną niniejszego powództwa stanowią przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu to jest art. 405 i następne kodeksu cywilnego.

Art. 405 stanowi o tym, iż kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości.

Dyspozycja art. 405 k.c. wyznacza trzy podstawowe przesłanki powstania roszczenia o zwrot wzbogacenia, a mianowicie wymaga się, aby: 1) doszło do wzbogacenia majątku jednej osoby, uzyskanego kosztem majątku innej osoby, 2) wzbogacenie i zubożenie pozostawały ze sobą w związku w tym rozumieniu, iż wzbogacenie jest wynikiem zubożenia, a zatem by miały wspólne źródło, oraz 3) aby wzbogacenie nastąpiło bez podstawy prawnej.

Zarówno zubożenie, jak i wzbogacenie wywołane są tą samą przyczyną. Jednak podstawowa przesłanka bezpodstawnego wzbogacenia nie ma charakteru związku przyczynowo - skutkowego między zubożeniem a wzbogaceniem różnych podmiotów, ponieważ co prawda zubożenie i wzbogacenie następują jednocześnie na skutek tej samej przyczyny, ale jest to jedynie koincydencja między zubożeniem a wzbogaceniem, a nie związek przyczynowo - skutkowy pomiędzy nimi. Zubożenie i wzbogacenie łączy więc koincydencja (wspólna przyczyna), a nie związek przyczynowo - skutkowy pomiędzy nimi, ponieważ wzbogacenie nie jest przyczyną zubożenia, które nie jest jego skutkiem (tak wyr. SA w Łodzi z 25.2.2014 r., I ACa 1121/13, źródło Legalis; tak też wyr. SA w Łodzi z 9.6.2016 r., I ACa 1754/15, źródło Legalis).

Dla roszczenia o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia nie jest wymagane, aby nastąpiło przejście korzyści z majątku zubożonego do majątku wzbogaconego, rozumianego w ten sposób, że pewna korzyść "ubywa" z jednego majątku i "przybywa" w drugim, bowiem zubożenie może być związane także z tym, iż majątek nie uległ powiększeniu, a wzbogacenie na tym, że doszło do zaoszczędzenia na koniecznych wydatkach. Z pewnością zawsze musi to przybrać postać określonego "zysku" dla wzbogaconego, który da się obliczyć w pieniądzu. Korzyść jedynie potencjalna nie może podlegać wydaniu, skoro realnie nie zostało uzyskane jakiegokolwiek wzbogacenie.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy jak niżej.

Podmiotami praw i obowiązków w stosunkach opartych na spółce cywilnej są jej wspólnicy. To nie spółka cywilna a jej wspólnicy są współwłaścicielami nieruchomości podlegającej opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości i zatem to oni są podmiotami odpowiedzialnymi solidarnie za zobowiązania podatkowe z tego tytułu.

Prezydent Miasta Ł. kierował przeciwko powodowi swoje roszczenia o zapłatę należnego podatku dotyczącego nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...) w związku z faktem, iż powód C. M. (1) był ujawniony w księdze wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości jako jej współwłaściciel wraz z pozwanym S. S.. Powód nadal figurował w księdze wieczystej jako współwłaściciel powyższej nieruchomości pomimo wystąpienia przez niego ze spółki ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2004 roku. Powód był zmuszony płacić podatek w związku z wszczęciem przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego i zajęciem wynagrodzenia za pracę.

W tym miejscu odnosząc się do wypowiedzenia udziału w spółce przez powoda wskazać należy, iż podstawowym skutkiem wypowiedzenia udziału zgodnie z art. 869 k.c. jest wyjście wspólnika ze stosunku spółki, czyli jedynie jej przekształcenie. Może też nastąpić dalszy skutek – rozwiązanie spółki, jeśli na skutek wypowiedzenia w spółce nie pozostanie przynajmniej dwóch wspólników. Wskazany przepis nie wprowadza natomiast żadnych szczególnych wymogów formalnych dla wypowiedzenia udziału. Wymagane jest jedynie złożenie tego oświadczenia pozostałym wspólnikom. Kwestie te jednak mogą być odmiennie uregulowane przez samych wspólników. Jeżeli postanowienia umowy spółki cywilnej przewidywały konieczność złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu udziału przez wspólnika na piśmie, to oczywiście jest, iż takie oświadczenie może być skierowane do wszystkich pozostałych wspólników.

W niniejszej sprawie powód wypowiedział pozwanym umowę spółki na piśmie ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2004 roku. Umowa spółki nie zawierała natomiast innych obostrzeń co do formy wypowiedzenia udziału w spółce. Pozwani otrzymali pismo powoda zawierające oświadczenie o wypowiedzeniu udziału przed dniem 30 czerwca 2004 roku a nadto z ich zeznań wynika, że mieli świadomość wystąpienia powoda ze spółki, co więcej było to pomiędzy nimi uzgodnione i pozwani w żaden sposób zamiaru powoda co do wystąpienia ze spółki nie kwestionowali. W związku z wystąpieniem powoda ze spółki i wstąpieniem nowego wspólnika mieli też świadomość powstania niezgodności treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym jak również obowiązku uiszczenia podatku od nieruchomości.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika jednak, że pozwani S. S. i A. S. (1) po wystąpieniu powoda ze spółki nie czynili żadnych starań o załatwienie spraw formalnych z tym związanych, nie występowali do sądu wieczystoksięgowego o wykreślenie danych powoda z księgi wieczystej prowadzonej dla przedmiotowej nieruchomości. Jak wynika z treści ich zeznań pozwani obawiali się zbyt wysokich kosztów sądowych. Z tych samych względów nie ujawnili w księdze wieczystej nowego wspólnika – pozwanej A. S. (1). Pozwani nie wskazali jednak w żaden sposób jak wysokie byłyby

to koszty i z czego konkretnie miałyby wynikać. Nadto, z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, że aby w ogóle informowali powoda, iż oni sami nie będą czynić starań o wykreślenie powoda z księgi wieczystej z uwagi właśnie na te wysokie koszty. Wskazywana również przez pozwanych okoliczność występowania licznych zobowiązań spółki na dzień wystąpienia powoda ze spółki nie ma dla rozstrzygnięcia sprawy znaczenia bowiem pozwani nie podnosili w związku z tymi twierdzeniami zarzutu potrącenia. Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika natomiast, że to jedynie powód podejmował wszystkie czynności formalne związane z wystąpieniem ze spółki, w tym czynności związane z wykreśleniem jego osoby z działu II księgi wieczystej przedmiotowej nieruchomości. Z ustaleń poczynionych przez Sąd wynika, że powód takie czynności zaczął podejmować od 2011 roku. Dopiero natomiast prawomocnym wyrokiem z dnia 20 grudnia 2016 roku wydanym pod sygn. akt. I C 266/16, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny nakazał pozwany wykreślenie powoda C. M. (2) działu II Księgi Wieczystej nr KW (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi VI Wydział Ksiąg Wieczystych i wpisanie w tym dziale w miejsce C. M. (2) A. S. (1) jako współwłaściciela wspólnie z S. S. w ramach współwłasności łącznej współników spółki cywilnej (...) w Ł. – przedmiotowej nieruchomości.

Bez wątplenia zatem w niniejszej sprawie doszło do bezpodstawnego wzbogacenia po stronie pozwanych co uzasadnia dochodzenie roszczeń przez powoda na wskazanej wyżej podstawie.

Odnosząc się do zarzutu pozwanych nieudowodnienia roszczenia podnieść należy, iż jest on w ocenie Sądu całkowicie nieuzasadniony.

W myśl art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

W ocenie Sądu powód wywiązał się z ciężącego na nim obowiązku wykazania istnienia i wysokości dochodzonego roszczenia.

Z załączonych przez powoda do pozwu dokumentów w postaci pokwitowań wpłat, zaświadczeń pracodawcy o zarobkach i wysokości potrąceń komorniczych oraz tytułów wykonawczych wystawionych na nazwisko powoda i potwierdzonych dokumentem uzyskanym z Urzędu Miasta Ł. Oddziału Podatku od (...) od Osób Fizycznych, Rolnego i Leśnego Wydziału Finansowego Departamentu Finansów Publicznych z dnia 15 lutego 2017 roku jednoznacznie wynika, że wpłaty na podatek od nieruchomości w okresie za który powód dochodzi zwrotu bezpodstawnego wzbogacenia zostały uzyskane w drodze egzekucji komorniczej prowadzonej przeciwko powodowi. Z dokumentacji tej wynika również wysokość kwot wyegzekwowanych przez komornika. Łącznie wysokość wpłat z tytułu podatku od nieruchomości położonej w Ł. przy ulicy (...) ściąganych od powoda po dacie jego wystąpienia ze spółki to jest po dniu 30 czerwca 2004 roku do lutego 2011 roku wyniosła łącznie 10.668,65 zł.

Pozwani podnosili natomiast zarzut przedawnienia roszczenia, który okazał się częściowo uzasadniony.

W myśl art. 117 k.c. § 1. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Zgodnie z § 2 art. 117 k.c. po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne.

Z kolei w myśl art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Podstawą prawną dochodzonego roszczenia są przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu zaś w przepisach je regulujących brak jest przepisów szczególnych dotyczących przedawnienia, zatem zastosowanie znajdują ogólne terminy przedawnienia.

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu termin przedawnienia wynosi 10 lat. Roszczenie powoda nie jest związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Powód C. M. (1) przestał być współnikiem spółki cywilnej od 30 czerwca 2004 roku w związku z wypowiedzeniem swojego udziału w przedmiotowej spółce. Powód dokonując wpłat na

rachunek Urzędu Miasta Ł. tytułem podatku nie działał jako jej współnik tym samym dochodzone roszczenie nie jest związane z prowadzoną działalnością gospodarczą. Okoliczność tę potwierdza również fakt, iż sprawa niniejsza została rozpoznana w wydziale cywilnym, a nie w wydziale gospodarczym.

W związku z powyższym przyjmując 10 letni termin przedawnienia roszczenia łączna kwota stanowiąca wysokość kwot wyegzekwowanych od powoda przez komornika po dacie jego wystąpienia ze spółki to jest po dniu 30 czerwca 2004 roku do lutego 2011 roku to jest kwota 10.668,65 zł. podlega zmniejszeniu o sumę kwot ściągniętych przez komornika w okresie od 30 czerwca 2004 roku do 9 maja 2006 roku (pозew wniesiony w dniu 10 maja 2016 roku) to jest o kwotę 3.215,30 zł.

Z tych względów Sąd zasądził na rzecz powoda solidarnie od pozwanych kwotę 7.453,35 zł (10.668,65 zł – 7.453,35 zł) i oddalił powództwo w pozostałej części. (punkt 1 i 2 sentencji wyroku)

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. w związku z art. 455 k.c. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego pełnomocnik powoda pismem opatrzonym datą 23 listopada 2015 roku, wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 7.259,75 zł tytułem zwrotu nienależnie pobranego podatku od ww. nieruchomości na rzecz Urzędu Miasta Ł. wraz z odsetkami ustawowymi w terminie 14 dni od daty doręczenia wezwania. Powyższe pismo zostało doręczone pozwanym w dniu 10 grudnia 2015 roku. Wyznaczony 14 dniowy termin na spełnienie świadczenia upływał zatem pozwanym w dniu 24 grudnia 2015 roku. Oznacza to, że od dnia 25 grudnia 2015 roku pozwanym pozostają w zwłoce z zapłatą należności dochodzonych pozwem. Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził odsetki od kwoty 7.259,75 zł (wskazanej w wezwaniu do zapłaty) od dnia 25 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty zastrzegając przy tym, że od dnia 1 stycznia 2016 roku należą się odsetki ustawowe za opóźnienie i oddalił powództwo w pozostałej części. (punkt 1a i punkt 2 sentencji wyroku)

Odsetki od kwoty 193,60 zł, a która to kwota nie została ujęta w powyższym wezwaniu do zapłaty Sąd zasądził od dnia następującego po dniu doręczenia pozwanym odpisu pozwu to jest od dnia 8 listopada 2016 roku do dnia zapłaty i oddalił powództwo w pozostałej części. (punkt 1b i 2 sentencji wyroku)

Zgodnie z art. 29 ustę 1 Ustawy z dnia 26 maja 1982 r. prawo o adwokaturze tj. z dnia 21 listopada 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1999) koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu ponosi Skarb Państwa. Obowiązek ten ma charakter subsydiarny i publicznoprawny. Koszty nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, jeżeli zostaną pokryte przez Skarb Państwa nie stanowią kosztów procesu, o których mowa w art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Podstawą ich ponoszenia przez Skarb Państwa nie są przepisy k.p.c. dotyczące kosztów procesu ani przepisy Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2005.167.1398 ze zm. - tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 28 marca 2012 r., V CZ 161/11, LEX nr 1164758).

W niniejszej sprawie powód wnosil o zasądzenie solidarnie na swoją rzecz od pozwanych łącznie kwoty 9.630,25 zł.

Mając na uwadze powyższe na podstawie § 8 pkt 4 w zw. z § 2 – 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1801) przyznano pełnomocnikowi z urzędu – adwokat M. P. wynagrodzenie w kwocie 2.952 zł (2.400 zł + 23% VAT). Jednocześnie na podstawie powołanego wyżej przepisu art. 29 ust.1 ustawy prawo o adwokaturze nakazano wypłacić powyższą należność ze Skarbu Państwa – kasy Sądu Rejonowego dla Łodzi – Widzewa w Łodzi. (punkt 3 i 4 sentencji wyroku)

Na podstawie art. 102 k.c. Sąd nie obciążył stron obowiązkiem zwrotu kosztów procesu. (punkt 5 sentencji wyroku)

Na podstawie art. 113 ust 4 Ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. tj. z dnia 21 kwietnia 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 623) Sąd przejął na rachunek Skarbu Państwa nieuiszczone koszty sądowe. (punkt 6 sentencji wyroku)